

moc obowiązującą przepisy w sprawie składu stopu monet srebrnych po 5 zł i po 2 zł.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister

Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister: *J. Beck*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
St. Czerwiński

Minister Rolnictwa: *Leon J. Polczyński*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Kühn*

Minister Robót Publicznych: *Matakiewicz*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *A. Prystor*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Boerner*

641.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 29 listopada 1930 r.

w sprawie zmian i uzupełnień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“.

Na podstawie art. 44 ust. 5 Konstytucji postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“ (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 568) wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

1) w art. 1 w wierszu 1, 2 i 3 skreśla się słowa: „i majątkiem Skarbu Państwa, przeznaczonym do użytku kolei państwowych“, w wierszu zaś 7 przed słowami: „uwzględnieniem potrzeb Państwa“, wstawia się słowo „szczególnem“;

2) w art. 2 dodaje się ustęp drugi o brzmieniu następującem:

„Organom przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“ służą wszystkie publiczno - prawne uprawnienia dotychczasowego państwowego zarządu kolejowego“;

3) po art. 2 wstawia się nowy artykuł o brzmieniu następującem:

„Art. 3. Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe“ będzie wpisane do rejestru handlowego. Wpisaniu do rejestru handlowego ulega firma, siedziba i przedmiot przedsiębiorstwa. Prokury nie wpisuje się do rejestru handlowego, natomiast wpisanie do rejestru handlowego ulegają imiona i nazwiska osób, uprawnionych do podpisywania skryptów dłużnych i weksli w imieniu przedsiębiorstwa“;

4) numerację art. 3 zmienia się na 4, a ust. 1 tego artykułu otrzymuje brzmienie następujące:

„Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe“ prowadzi eksploatację wszystkich linii kolejowych, zarządzanych dotychczas przez Ministerstwo Komunikacji, i w tym celu obejmuje w zarząd powierniczy i użytkowanie całej ich majątek nieruchomości. Majątek ruchomy, przeznaczony do użytku kolei państwowych, z całym istniejącym zapasem gotówki i zapasem materiałów, przechodzi na własność przedsiębiorstwa“;

5) numerację art. 4 zmienia się na 5;

6) po art. 4 wstawia się nowy artykuł o brzmieniu następującem:

„Art. 6. Cały majątek, oddany w myśl art. 4 przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe“ w użytkowanie i powierniczy zarząd lub na własność przedsiębiorstwa, wyodrębnia się z ogólnego majątku Skarbu Państwa.

Majątek nieruchomy, oddany przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe“ w powierniczy zarząd i użytkowanie, odpowiada za pożyczki i zobowiązania, zaciągnięte przez przedsiębiorstwo, oraz za pożyczki i zobowiązania, które były zaciągnięte przez Skarb Państwa przed utworzeniem przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“ i które korzystały ze specjalnego zabezpieczenia na tym majątku. Majątek ten nie może być obciążony żadnymi innymi pożyczkami i zobowiązaniami Skarbu Państwa.

Inwentaryzacja i oszacowanie majątku, oznaczonego w ust. 1, dokonane zostaną według zasad, które ustala Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu“;

7) numerację art. 5 zmienia się na 7 a treść jego otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 7. Wszelkie nieruchomości, przeznaczone do użytku kolei, stają się z chwilą nabycia ich przez przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe“ własnością Skarbu Państwa, przedsiębiorstwo zaś zatrzymuje je w swoim użytkowaniu i powierniczym zarządzie.

Z przekazanego mu do użytkowania i powierniczego zarządu majątku przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe“ może — w granicach zwykłego zarządu — wynajmować oraz wydzierżawiać wszelkie nieruchomości, może również zbywać, w granicach planu finansowego (art. 12), tabor kolejowy.

Zbywanie majątku nieruchomego może być dokonane tylko w granicach upoważnień ustawowych“;

8) numerację art. 6 zmienia się na 8 a treść jego otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 8. Na swe potrzeby przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe“ może zaciągać krótko-

terminowe pożyczki, nie przewyższające w sumie 10% ogólnego dochodu eksploatacyjnego brutto, wykazanego w ostatnim rocznym zamknięciu rachunkowym. Pożyczki te będą spłacane z bieżących dochodów przedsiębiorstwa. Ogólne zasady, na jakich pożyczki te mogą być zaciągane, ustala Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Zaciąganie pożyczek wyższych i długoterminowych oraz zaciąganie jakichkolwiek pożyczek przez emitowanie obligacji, wreszcie zaciąganie wszelkich zobowiązań obciążających nieruchomości, może nastąpić tylko w granicach upoważnień ustawowych";

9) numerację art. 7 zmienia się na 9;

10) po art. 7 wstawia się nowy artykuł o brzmieniu następującem:

„Art. 10. Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe” zarządza kolejami, znajdującymi się w zarządzie państwowym, a nie stanowiącymi własności Państwa. Wszystkie wydatki, wypływające z gwarancji na rzecz tych kolei, pokrywane dotąd z funduszy państwowych, pokrywać będzie przedsiębiorstwo, co nie uchyła odpowiedzialności Skarbu Państwa za te wydatki w granicach gwarancji, objętych przez Skarb Państwa.

Minister Komunikacji może poruczyć przedsiębiorstwu lub poszczególnym jego organom wykonywanie przysługujących mu uprawnień nadzorczych nad kolejami, nie zarządzanymi przez przedsiębiorstwo”;

11) art. 8, którego numerację zmienia się na 11, otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 11. Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe” wolne jest od wszelkich podatków, danin i opłat publicznych, od których wolny jest Skarb Państwa”;

12) art. 9 skreśla się;

13) numerację art. 10 zmienia się na 12, a potem w poszczególnych jego ustępach wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

a) w ust. 1 w wierszu 5 po słowach „zatwierdzonych przez” wstawia się słowa: „Radę Ministrów na podstawie wniosku, przedstawionego przez”;

b) w ust. 2 w wierszu 3 i 4 słowa „Generalnemu Dyrektorowi” zastępuje się słowami: „Ministrowi Komunikacji”, a w wierszu 8 słowa „Generalny Dyrektor” słowami: „Minister Komunikacji”;

c) w ust. 3 w wierszu 3 po słowach: „zatwierdzeniu przez” wstawia się słowa: „Radę Ministrów na podstawie wniosku, przedstawionego przez”;

14) numerację art. 11 zmienia się na 13;

15) numerację art. 12 zmienia się na 14, a treść jego otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 14. Fundusze specjalne przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” będą tworzone na podstawie rozporządzeń Rady Ministrów, wydanych na wniosek Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu”;

16) art. 13, 14 i 15 skreśla się;

17) numerację art. 16 zmienia się na 15; punkt

b) tego artykułu otrzymuje brzmienie następujące:

„b) procentów i amortyzacji pożyczek tudzież zobowiązań, obciążających majątek Skarbu Pań-

stwa, oddany w zarząd powierniczy i użytkowanie lub na własność przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe”;

w punkcie c) po słowie „opłat” dodaje się słowa „i gwarancji”, w punkcie d) skreśla się cytata „(art. 13, 14 i 15)”, a punkt e) skreśla się całkowicie;

18) art. 17, 18, 19, 20 i 21 skreśla się, w ich zaś miejsce wstawia się następujące nowe artykuły:

„Art. 16. Bezpośredni zarząd przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” sprawuje Minister Komunikacji.

Ustrój Ministerstwa Komunikacji określa Statut Ministerstwa Komunikacji, zatwierdzany uchwałą Rady Ministrów na wniosek Ministra Komunikacji”.

„Art. 17. Sieć kolejowa przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” dzieli się na okręgi dyrekcyjne, w których bezpośredni zarząd sprawami przedsiębiorstwa wykonują Dyrektorzy Kolei Państwowych, mianowani przez Ministra Komunikacji.

Dla centralnego prowadzenia poszczególnych agend przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” mogą być tworzone, na podstawie uchwał Rady Ministrów, osobne urzędy przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”, podlegające bezpośrednio Ministrowi Komunikacji.

Ustrój i zakres działania wszystkich urzędów przedsiębiorstwa oraz granice Dyrekcji Okręgowych Kolei Państwowych ustala Minister Komunikacji.

Ilość i siedziby Dyrekcji Okręgowych Kolei Państwowych ustala Rada Ministrów na wniosek Ministra Komunikacji”.

„Art. 18. Dokumenty imieniem przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” podpisują uprawnione do tego osoby, umieszczając swój podpis pod pieczęcią: Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe”.

Skrypty dłużne i weksle, wystawiane przez przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe”, podpisują bądź Minister Komunikacji, bądź dwie osoby, z pośród osób, upoważnionych do tego przez Ministra Komunikacji i wpisanych do rejestru handlowego”;

19) numerację art. 22 zmienia się na 19 oraz skreśla się trzy pierwsze wiersze ust. 1 i ustęp ostatni tego artykułu; w miejsce skreślonych wierszy ust. 1 wprowadza się postanowienie następujące:

„Minister Komunikacji po porozumieniu z Ministrem Skarbu przedstawia Radzie Ministrów”;

20) numerację art. 23 zmienia się na 20, w ust. 2 tego artykułu słowa: „Generalnemu Dyrektorowi” zastępuje się słowami: „Ministrowi Komunikacji”, a w ust. 3 skreśla się słowa: „i Generalnemu Dyrektorowi”, a przecinek po słowach: „Ministrowi Komunikacji” zastępuje się spójnikiem „i”;

21) numerację art. 24 zmienia się na 21;

22) numerację art. 25 zmienia się na 22, a ust. 2 tego artykułu otrzymuje brzmienie następujące:

„Ministrowi Komunikacji służy prawo przeniesienia poszczególnych urzędników Ministerstwa Komunikacji do służby w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe”;

23) numerację art. 26 zmienia się na 23, a ust. 1 tego artykułu otrzymuje brzmienie następujące:

„Stosunek służbowy pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” — z wyjątkiem zatrudnionych na mocy umowy o pracę (kontraktowych, czasowych i t. p.) — ustala rozporządzenie Rady Ministrów”;

24) numerację art. 27 zmienia się na 24, w trzecim wierszu tego artykułu słowo: „ustali” zastępuje się słowami „objętych art. 23 ust. 1—ustala”, wreszcie w wierszu 7 cyfrę „26” zastępuje się cyfrą: „23”;

25) numerację art. 28 zmienia się na 25; w pierwszym wierszu tego artykułu słowo: „ustali” zastępuje się słowem: „ustala”, a w drugim wierszu po słowie „emerytalne” wstawia się ujęte w przecinku słowa „objętych art. 23 ust. 1”;

26) numerację art. 29 zmienia się na 26, a w pierwszym i drugim wierszu tego artykułu słowa: „ustali prawo” zastępuje się słowami „ustala prawa, objętych art. 23 ust. 1”;

27) numerację art. 30 zmienia się na 27, cytowanych zaś w nim artykułów na 25 i 26;

28) po art. 30 wstawia się trzy następujące nowe artykuły:

„Art. 28. Pracownicy przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” będą uważani za urzędników w rozumieniu prawa karnego”.

„Art. 29. Od decyzji, wydanych w najwyższej instancji przez władze przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” w sprawach, o których mowa w art. 23, 24, 25 i 26, służy pracownikom, objętym art. 23 ust. 1, prawo skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w trybie i na zasadach ustawy z dnia 3 sierpnia 1922 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 68, poz. 400), a w szczególności na zasadach postanowień art. 1 ust. 1 — 3, art. 2, art. 3 lit. a), b), c) i f), art. 4 i art. 5 tejże ustawy”.

„Art. 30. Do pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, będą mieć zastosowanie przepisy prawne z dziedziny świadczeń socjalnych, ochrony pracy i ubezpieczeń społecznych, w zakresie obowiązującym w stosunku do kolei państwowych”;

29) numerację cytowanych w art. 31 artykułów 28, 29 i 30 zmienia się na 25, 26, 27, a po cyfrze „27” wstawia się słowa „i 30”. Na końcu artykułu dodaje się słowa:

„o ile zaś chodzi o postanowienia art. 3 i 18 Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości”.

Art. 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Komunikacji. Upoważnia się Ministra Komunikacji do ogłoszenia w drodze obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 568) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister
Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister: *J. Beck*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Śl. Czerwiński

Minister Rolnictwa: *Leon J. Polczyński*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Kühn*

Minister Robót Publicznych: *Matakiewicz*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *A. Prystor*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Boerner*

642.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 29 listopada 1930 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r.
o poczcie, telegrafii i telefonii.

Na podstawie art. 44 ust. 5 Konstytucji postanawiam co następuje:

Art. 1. Ustawa z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584) w brzmieniu zmienionem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 378) ulega następującym zmianom:

1. W art. 1 ust. 3 po wyrazie „radjotelegraf” wyraz „i” zastępuje się przecinkiem; po wyrazie „radjotelefon” kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się słowo „radjofon”.

2. W art. 8 ust. 1 po wyrazach „urządzeń telegraficznych” wyraz „i” zastępuje się przecinkiem,